exquo facta ſũ corã eo q̃ſi pacẽ re
piens. Vinea fuit pacifico ĩ ea q̃
hꝫ ꝑplos. Tradidit eã cuſtodibꝫ
vir affert ꝑ fructu ei⁹ mille argẽ
teos. Vinea mea corã me ẽ. Mille
tui pacifici et ducẽti hiis q̃ cuſto
diũt fruct⁹ ei⁹. Que habitas ĩ or
tis. amici auſcultãt. fac me audi
re vocẽ tuã. Fuge dilecte mi ⁊ aſſi
milaẽ capree hinnuloq; ceruorũ
ſup montes aromatũ.

Explicit prologus.
Incip. li. ecclesiastic⁹

Diligite iuſticiã q̃
iudicatis terraꝫ.
Sẽtite de dño in
bonitate ⁊ ĩ ſimpli
citate cordis q̃ri
te illũ. Quoniã in
uenit̃ ab hiis q̃ non tẽptant illũ
apparet aũt eis q̃ fidẽ hñt in illũ.
Peruerſe eñi cogitacões ſepãt a
deo. ꝓbata autẽ v̓tus corripit inſi
piẽtes. qm̃ in maliuolã aĩaꝫ non
introibit ſapĩa nec hitabit ĩ cor
pe ſbdito pc̃tis. Sanct⁹ eñi ſpũs
diſcipline effugiet fictũ ⁊ auferet
ſe a cogitacõibꝫ que ſũt ſine intel
lectu ⁊ corripiet̃ a ſupueniẽte ini
q̃tate. Benign⁹ ẽ eñi ſpũs ſapie ⁊
non liberabit maledictũ a labiis
ſuis. qm̃ renũ illius teſtis eſt de⁹
⁊ cordis ei⁹ ſcrutator eſt verus ⁊
ligue illi⁹ auditor. Qm̃ ſpũs dñi
repleuit orbẽ terraꝝ ⁊ hoc qd᷑ cõti
net oĩa ſciaꝫ hꝫ vocis. Propt̃ hoc
q̃ loq̃tur iniqua nõ pt̃ latẽ nec p̄
teriet illũ corripiẽs iudiciũ. In co
gitacõibꝫ eĩ impii interogatio erit
ſermonũ aũt illi⁹ auditio ad deũ
veiet ad correpcõeꝫ iniq̃tatũ illi⁹.
Qm̃ auris zeli audit oĩa ⁊ tumul
tus murmuracõnũ nõ abſcõdet̃.
Cuſtodite ergo vos a murmura
tione q̃ nihil ꝓdeſt ⁊ a detractiõe
parcite lingue. quia ſermo obſcur⁹
in vacuũ nõ ibit. os aũt qd᷑ men
tit̃ occidit aĩaꝫ. Nolite zelaẽ mor
tẽ in errore vite vr̃e. neq; acq̃ratis
ꝑdicõneꝫ in opibꝫ manuũ vrãꝝ.
Quoniã de⁹ mortẽ nõ fecit. nec le
tatur in ꝑdicõe viuoꝝ. Creauit eñ
ut eẽnt õnia ⁊ ſanabiles fecit na
cõnes orbis t̃raꝝ ⁊ nõ eſt in illis
medicamẽtũ extminii nec infero
rũ regnũ in t̃ra. Juſtitia eñi perpe
tua ẽ ⁊ immortlis. iniuſtitia auteꝫ
mortis acq̃ſitio. Impii aũt mani
bus et v̓bis accerſiert̃ illã ⁊ eſti
mãtes illã amicã. defluxert̃ ⁊ ſpõ
ſiones poſuert̃ ad illaꝫ qm̃ morte
digni ſũt q̃ ſunt ex pte illi⁹.

Dixerũt eñi impii cogitantes
apud ſe nõ recte. Exiguũ et
cũ tedio ẽ tp̃s vite nr̃e ⁊ nõ ẽ re
frigeriũ in fine hoĩs ⁊ nõ eſt qui
agnitus ſit reuerſus ab inferis.
Quia ex nihilo nati ſumus ⁊ poſt
hoc erim⁹ tañ ſi nõ fuerim⁹. Qm̃
fum⁹ afflat⁹ ẽ in naribꝫ nr̃is ⁊ ſer
mo ſcintille ad ꝯmouẽdũ cor no
ſtrũ. q̄ extinct⁹ cinis erit corpus
nr̃m ⁊ ſpũs diffundet̃ tañ moll̃
aer ⁊ trãſibit vita nr̃a tañ veſti
giũ nubis et ſicut nebula diſſol
uetur q̃ fugata ẽ a radiis ſolis ⁊
a calore illi⁹ aggrauata. Et nomẽ
nr̃m obliuionẽ accipiet ꝑ tp̃s ⁊
nemo hẽbit memoriaꝫ operũ nr̃o
rũ. Vmbre eñi trãſit⁹ ẽ tp̃s nr̃m
⁊ nõ eſt reuerſio finis nr̃i. qm̃ cõ
ſignata eſt et nemo reuertitur.

Venite ergo et fruamur bonis q̄
ſūt ⁊ vtamur creatura tāq̄ ī iuuē
tute celerit̄· Vino p̄cioſo ⁊ vnguē
tis nos impleamꝰ ⁊ non p̄tereat
nos flos tp̄is· Coronemꝰ nos ro
ſis anteq̄ marceſcant· nullū pratū
ſit qđ nō ptrāſeat luxuria nr̄a· Ne
mo vr̄m exors ſit luxurie noſtre·
Vbiq̄ꝫ relinq̄mꝰ ſigna leticie· qm̄
hec ē ps nr̄a et hec ē ſors nr̄a· Op
primamꝰ pauperē iuſtū ⁊ nō pca
mꝰ vidue nec veterano· nec reue
reamur canos multi tp̄is· Sit aūt
fortitudo nr̄a lex iniuſticie· qđ em̄
infirmū eſt inutile inuenit̄· Circū
ueniamꝰ ꝗ̄ iuſtū· qm̄ inutil' ē no
bis ⁊ ꝯtrariꝰ ē opibꝫ nr̄is et īpro
perat nob̄ pc̄ta legis ⁊ diffamat
ī nos pc̄ta diſciplīe nr̄e· ꝓmittit
ſe ſciāꝫ dei hr̄e ⁊ filiū dei ſe noīat·
Factꝰ eſt nobis in traductōnē co
gitacōnū nr̄aꝝ· Grauis ē nobis
etiā ad videndū· qm̄ diſſimilis eſt
alijs vita illiꝰ ⁊ immutate ſūt vie
eiꝰ· Tāq̄ nugaces eſtimati ſumꝰ
ab illo et abſtinet ſe a vijs nr̄is·
tāq̄ ab imūdicijs ⁊ p̄fert nouiſſi
ma iuſtoꝝ ⁊ gl'iat̄ p̄rē ſe hr̄e deū
Videamꝰ ergo ſi ſmōes illiꝰ veri
ſint ⁊ tēptemꝰ q̄ futura ſūt illi et
ſciemꝰ q̄ ſūt nouiſſiā illiꝰ· Si em̄ ē
verꝰ filiꝰ dei ſuſcipiet illū et libera
bit illū de manibꝫ ꝯtrarioꝝ· Con
tumelia ⁊ tormēto interrogemꝰ eū ut
ſciamꝰ reuerētiāꝫ eiꝰ ⁊ ꝓbemꝰ pa
ciētiāꝫ illiꝰ Morte turpiſſimā ꝯdēne
mꝰ eū Erit em̄ ei reſpectꝰ ex ſmoni
bus illiꝰ· Hec cogitauerūt ⁊ erra
uerūt· excecauit em̄ illos malitia eo
rū Et neſcierūt ſacrā dei neq̄ꝫ mer
cedē ſperauerūt iuſticie nec iudica
uerūt honorē aīaꝝ ſctāꝝ· Qm̄ deꝰ

creauit hominē inexterminabilē et
ad ymaginem ſimilitudinis ſue fecit
illum· Inuidia aūt dyaboli mors
introiuit in orbem terraꝝ· imitan
tur aūt illū qui ſūt ex parte illiꝰ·

Iuſtoꝝ aūt anime
in manu dei ſunt et non tan
get illos tormētum mortis· Viſi
ſunt oculis inſipientiū mori et eſti
mata eſt afflictio exitus illoꝝ· Et
ab itinē iuſto abierūt in exterminiū
⁊ qꝫ a nob̄ eſt iter exterminij· illi aūt
ſūt in pace· Et ſi corā hoībꝫ tormē
ta paſſi ſūt ſpes illoꝝ immortalitate
plena eſt· In paucis vexati· in mul
tis bn̄ diſponētur· qm̄ deus tēpta
uit eos et inuenit illos dignos ſe·
Tāq̄ aurū in fornace ꝓbauit illos
⁊ q̄ſi holocauſti hoſtiāꝫ accepit il
los ⁊ in tēpe erit reſpectꝰ illoꝝ·
Fulgebūt et tāq̄ ſcintille in arū
dineto diſcurrent Iudicabūt na
tiones ⁊ dn̄abūt populis et reg
nabit dn̄s illoꝝ in perpetuū· Qui
ꝯfidūt in illo intelligēt veritatē ⁊
fideles in dilectione acquieſcēt il
li· quoniā donū et pax eſt electis
eius· Impij autē ſcđꝫ que cogita
uerunt correpcōnēꝫ habebūt qui
neglexerūt iuſtū et a dn̄o receſſe
runt· Sapientiā em̄ ⁊ diſciplināꝫ
qui abicit infelix eſt ⁊ vacua eſt
ſpes illorum ⁊ labores ſine fructu
⁊ inutilia opera eorum· Mulieres
eorum inſenſate ſūt ⁊ nequiſſimi
filij illoꝝ· Maledicta creatura eo
rū· Qm̄ felix eſt ſteril' ⁊ incoinqui
nata que neſciuit thorū in delicto
Habebit fructū in reſpectōe aīaꝝ
ſctāꝝ· Et ſpado qui non opatꝰ
eſt p manꝰ ſuas iniquitatēꝫ nec
cogitauit aduerſus deū neq̄ſſiā·

Dabitur eñ illi fidei donũ electũ ⁊
ſors in templo dei acceptiſſimã. Bo
noꝝ eñ laboꝝ glioſus ẽ fructus
⁊ q̄ nõ cõcidat radix ſapie. Filij
autẽ adulteroꝝ in ↄſũmacõe erũt
et ab iniquo thoro ſemen extermi
nabit̃. Et ſi quidẽ lõge vite erũt i
nihilũ ↄputabũtur ⁊ ſine honoẽ
erit nouiſſimã ſenectꝰ illoꝝ. Et ſi ce
lerius defũcti fuerit nõ habebũt
ſpẽ nec i die agnicõis allocucõez
Nacões ei iniq̄ dirẽ ſũt ↄſũmacõis
O Quã pulchra eſt caſta gña
tio cũ claritate Immortalis eſt
eñ memoria illiꝰ. qm̃ ⁊ apd̃ deũ no
ta eſt et apud hoies. Cũ pñs eſt
imitãtur illã ⁊ deſiderãt eam cũ ſe
eduxerit ⁊ in ꝑpetuũ coronata tri
umphat incoinqnatorũ certami
nũ p̄miũ vincẽs. Multigena autẽ
impioꝝ multitudo nõ erit vtilis ⁊
ſpuria vitulamĩa nõ dabũt radi
ces altas nec ſtabile firmamẽtuz
collocabũt. Et ſi in ramis in tẽpe
germinauerit: infirmit̃ poſita a vẽ
to ↄmouebũtur ⁊ a nimietate vẽ
toꝝ eradicabũtur. Cõfringẽtur
eñ rami inconſũmati ⁊ fructꝰ illo
rũ inutiles et acerbi ad mãducã
dũ ⁊ ad nihilũ apti. Ex iniq̄s eñ
oẽs filij q̄ naſcũtur teſtes ſũt neq̄
cie aduſus parentes in interrogacõe
ſua Iuſtꝰ autẽ ſi morte p̄occupatꝰ
fuerit in refrigerio erit. Senectus
eñ venerabil' ẽ. nõ diuturna ne
q3 annoꝝ nũo ↄputata. Cani au
tẽ ſũt ſenſus hoĩs et etas ſenectu
tis vita imaculata. Placẽs deo fa
ctus dilectus ⁊ viuẽs int̃ pctõres
trãſlatꝰ eſt. Raptꝰ eſt ne malicia
mutaret intellectũ eiꝰ aut ne fictõ
deciperet aĩaz illiꝰ. Faſcinacõ enim
nugacitatis obſcurat bõ ⁊ incon
ſtãcia ↄcupiſcẽcie trãſuertit ſenſũ
ſine malicia. Cõſũmatꝰ in breui
expleuit tẽpa multa. Placita eñ
erat deo aĩa illiꝰ ꝓpt̃ hoc ꝓperauit
educẽ illũ de medio iniq̄tatũ. Po
puli autẽ videntes ⁊ nõ intelligẽ
tes nec ponẽtes in p̄cordijs talia
qm̃ grã dei ⁊ mĩa eſt in ſãctos eiꝰ
⁊ reſpectus ſup electõs illiꝰ Cõdem
nat autẽ iuſtus mortuꝰ viuos im
pios ⁊ iuuẽtus celeriꝰ ↄſũmata
lõgã vitã iniuſti. Videbũt enim
finez ſapiẽtis ⁊ nõ intelligẽt q̄d
cogitauerit de illo deus ⁊ q̄re mu
nierit illũ dñs. Videbũt eñ ⁊ cõ
temnẽt eũ. illos autẽ deus irride
bit. Et erũt poſt hec decidẽtes ſine
honore ⁊ in ↄtũelia int̃ mortuos i
perpetuũ. Qm̃ dirũpet illos infla
tos ſine voce ⁊ ↄmouebit illos a
fũdamẽtis ⁊ vſq3 ad ſupmũ deſo
labũtur ⁊ erũt gemẽtes. ⁊ memoria
illoꝝ piet. Veniẽt i cogitacõe pec
catoꝝ ſuoꝝ timidi ⁊ trãducẽt illos
ex aduſo iniq̄tates ipſorum.
Tunc ſtabũt iuſti in mgña
ↄſtãcia aduſus eos q̄ ſe an
guſtiauerũt ⁊ q̄ abſtulerũt labo
res eoꝝ. Vidẽtes turbabũt̃ tiore
horribili ⁊ mirabũtur in ſubitaci
one inſperate ſalutis. gemẽtes p̄
ãguſtia ſpũs dicẽtes intra ſe. pei
tẽciaz agẽtes ⁊ p̄ anguſtia ſpũs
gemẽtes Hij ſũt q̄s habuimꝰ ali
qñ in deriſũ ⁊ in ſimilitudinẽ ipro
perij nos inſenſati vitã illoꝝ eſti
mabamus inſaniã ⁊ finẽ illoꝝ ſi
ne honore. Ecce q̃o ↄputati ſunt
int̃ filios dei ⁊ int̃ ſcõs ſors illoꝝ
eſt. Ergo errauimꝰ a via veritatis
et iuſtitie lumẽ non luxit nobis.

et ſol intelligētie nō eſt ortus no
bis. Laſſati ſumꝰ in via iniq̇tatiſ
⁊ ꝑdicōnis et ambulauimꝰ vias
difficiles. viā aũt dñi ignorauimꝰ
Quid nob̄ ꝓfuit ſupbia aut diui
tiarū iactātia quid ꝯtulit nobis.
Trāſierūt oīa illa tanq̄ vmbra ⁊ tā
q̄ nūciꝰ ꝑcurrens. Et tanq̄ nauis
que ptrāſit fluctuātē aquā cuiꝰ
cū ꝑterierit nō eſt veſtigiū inueni
re. neq̧ ſemitā carine illiꝰ ī flucti
bus. aut auis q̄ tñſuolat in aere
cuiꝰ nullū inuenit̄ argumentū iti
neris illiꝰ. ſꝫ tm̄ ſonitꝰ alarū verbe
rās leuē ventū ⁊ ſcindēs ꝑ vim iti
neris aerē ꝯmotis alis trāſuola
uit ⁊ poſt hoc nullū ſignū inueni
tur itineris illiꝰ. aut tanq̄ ſagitta
emiſſa in locū deſtinatū diuiſus
aer continuo in ſe reduſus eſt ut
ignoretur trāſitꝰ illiꝰ ſic ⁊ nos na
ti ꝯtinuo deſiuimꝰ eē ⁊ v̓tutis q̇dē
nullum ſignū valuimꝰ oſtēdere. in
malignitate aũt nr̄a ꝯſūpti ſumꝰ
Talia dixerūt in inferno hij q̇ pec
cauerūt. qm̄ ſpes impij tanq̄ lanu
go eſt q̄ a vento tollit̄ ⁊ tanq̄ ſpu
ma gracilis q̄ a ꝓcella diſpgitur
⁊ tanq̄ fumꝰ q̇ a vento diffuſus eſt
⁊ tanq̄ memoria hoſpitis vniꝰ diei
ꝑtereūtis. Juſti aũt in ꝑpetuū vi
uēt ⁊ apud dñm eſt merces eorū
⁊ cogitatio illorū apud altiſſimū
Jdō accipiēt regnū decoris et dia
dema ſpeciei de manu dñi. qm̄ dex
tera ſua teget eos ⁊ brachio ſan
cto ſuo defendet illos. Et accipiet
armaturā zelus illius ⁊ armabit
creaturā ad vltionē inimicorū. In
duet ꝓ torace iuſtitiā et accipiet
ꝓ galea iudiciū certū. Sumet ſcu
tū inexpugnabile eq̇tatē. acuet

aũt dirā irā in lanceā ⁊ pugn̄bit cū
illo orbis terrarū ꝯtra inſenſatos.
Jbūt directe emiſſiōes fulgurū et
tanq̄ a bene curuato arcu nubiū
exterminabūtur ⁊ ad certū locū in
ſiliēt. Et a petroſa ira plene mittē
tur grādines ⁊ ſcādeſcet ī illos aq̄
maris ⁊ flumīa cōcurrēt duriter.
Cōtra illos ſtabit ſpūs v̓tutis et
tanq̄ turbo venti diuidet illos ⁊ ad
heremū ꝑducet oēm terrā iniq̇ta
tis illorū et malignitas euertet ſe
des potentiū.

Melior eſt ſapiā q̄ vires ⁊ vir
prudēs magis q̄ fortis. Au
dite ergo reges ⁊ intelligite diſci
te iudices finiū terre. Prebete au
res vos q̇ ꝯtinetis multitudīes ⁊
placetis vob̄ in turb̄ nacōnū. qm̄
data ē a dño ptās vob̄ ⁊ v̓tus ab
altiſſimō qui interrogabit opa vr̄a
⁊ cogitacōes ſcrutabit̄. qm̄ cū eſſe
tis miniſtri regni illiꝰ nō recte iu
dicaſtis nec cuſtodiſtis legē iu
ſtitie neq̧ ſcd̄m voluntatē dei ambu
laſtis. Horrende ⁊ cito apparebit
vob̄ qm̄ iudiciū duriſſimū ī hijs
qui p̄ſūt fiet. Exiguo enī ꝯceditur
miā. potētes aũt potent̄ tormēta
patientur. Nō enī ſubtrahet pſonā
cuiuſq̄ deꝰ q̇ eſt oīm dn̄ator. nec
verebitur magnitudinē cuiuſq̄.
qm̄ puſillū ⁊ magnū ipſe fecit et
equalit̄ cura eſt illi de oībus. For
tiorib3 aũt fortior inſtat cruciatio
Ad vos ergo reges ſūt hij ſermo
nes mei ut diſcatis ſapiām ⁊ ne ex
cidatis. Qui enī cuſtodierit iuſti
tiā iuſte iudicabūt̄ ⁊ q̇ didicerit
iuſta inuenient quid rn̄deāt. Cōcu
piſcite ergo ſmones meos ⁊ dili
gite illos ⁊ habebitis diſciplinā

Clara ē ⁊ q̄ nūq̃ marceſcit ſapiā
⁊ facile videt̄ ab hiis q̄ diligūt eā
⁊ īuenit̄ ab hiis q̄ querūt illam.
Preoccupat q̄ ſe ꝯcupiſcūt ut illꝭ
ſe ꝓr oñdat. Qui de luce vigilaue
rit ad illā nō laborabit. aſſidentē
eñ illā forib; ſuis inueniet. Cogi
tare ḡ de illa ſēſus ē ꝯſūmatꝰ ⁊ q̄
vigilauerit ꝓpt̄ illā cito erit ſecurꝰ.
Qm̄ dignos ſe circuit ipa querēſ
⁊ ī viis ſuis oñdet ſe illis hilarit̄
⁊ in oī ꝓuidēcia occurret illꝭ. Ini
tiū eñ illiꝰ veriſſiā eſt diſcipline
ꝯcupiā. Cura ḡ diſcipline dilectō
eſt ⁊ dilectō cuſtodia legū illiꝰ ē.
Cuſtoditio aūt legū ꝯſūmatio in
corrupcōis ē. incorruptio aūt fa
cit eē primū deo. Cōcupiā itaq; ſa
piēcie deducit ad regnū ꝑpetuū
Si ḡ delectami ſedib; ⁊ ſceptris o
reges populi: diligite ſapiā; ut ī
ꝑpetuū regnetis. Diligite lumē ſa
piēcie oēs q̄ p̄eſtis populꝭ. Quid ē
aūt ſapiā ⁊ queadmod facta ſit
referā ⁊ nō abſcōdā a vobis ſa
cramēta dei. ſ; ab initio natiuitatis
inueſtigabo ⁊ ponā in lucē ſciam
illiꝰ ⁊ non p̄teribo veritatē neq; cū
inuidia tabeſcēte iter habebo. qm̄
talꝭ hō nō erit ꝑticeps ſapie. Mul
titudo āt ſapiētiū ſanitas ē orbis
t̄raꝝ et rex ſapiēs populi ſtabili
mentū eſt. Ergo accipite diſcipli
nā p ſmones meos ⁊ ꝓderit vob
Sum quidē et ego mortalis hō
ſilis ōmib; ⁊ ex gn̄e t̄reno il
lius q̄ ꝓr factꝰ ē ⁊ in ventre mr̄is
figuratus ſū caro: decē mēſiū tpe
coagulatꝰ ſū in ſāguine ex ſemie
hōis ⁊ delectamēto ſomni ꝯueni
ente. Et ego natus accepi ꝯmunē
aerē ⁊ in ſimilē factā decidi t̄raꝫ ⁊ p̄

mā vocē ſilē; oib; emiſi plorans
In inuolumētis nutritꝰ ſū ⁊ mag
nis curis. Nēo ei ex regib; aliud
habuit natiuitatis initiū. Vnꝰ ḡ in
troitꝰ ē oib; ad vitā ⁊ ſimilis exitꝰ
Propt̄ hoc optaui ⁊ datꝰ ē mihi
ſēſus ⁊ inuocaui ⁊ venit ī me ſpūs
ſapie. Et p̄poſui illā regnis ⁊ ſedi
bus ⁊ diuitias nihil eē dixi in cō
paratōe illiꝰ. Nec ꝯparaui illi lapidē
p̄ciosū. qm̄ oē auꝝ ī ꝯpatiōe illiꝰ
arena ē exigua ⁊ tanq̄ lutū eſtima
bit̄ argētū in ꝯſpectu illiꝰ. Sup ſa
lutē ⁊ ſpēc; dilexi illā ⁊ ꝓpoſui ꝓ lu
ce hr̄e illā. quoniā inextīguibile
eſt lumē illiꝰ. Venerūt aūt m̄ oīa
bōa pit̄ cū illa et innūerabilꝭ hone
ſtas p manꝰ illiꝰ. Et letatꝰ ſum in
oib;. qm̄ antecedebat me iſta ſapi
entia ⁊ ignorabam. quoniā hoꝝ
oīm mr̄ eſt. Quā ſine fictōe didici
⁊ ſine inuidia ꝯmūico ⁊ hōeſtatē
illius nō abſcōdo. Infinitꝰ ei the
ſaurus ē hoīb; q̄ qui vſi ſunt ꝑti
cipes facti ſunt amicitie dei ꝓpt̄ diſci
pline dona ꝯmēdati. Mihi aūt de
dit deꝰ dicē ex ſentētia ⁊ p̄ſumere
digna hoꝝ q̄ m̄ dant̄. quoniā ipſe
ſapie dux ē ⁊ ſapiētiū emēdator
In manu eī illiꝰ ⁊ nos ⁊ ſermōes
nr̄i ⁊ ois ſapiā ⁊ operū ſcīe diſci
plina. Ipſe eī dedit m̄ hoꝝ ſciaꝫ ve
rā que ſunt: ut ſciā diſpoſitōez or
bis t̄raꝝ ⁊ v̓tutes elemētoꝝ initiū
⁊ ꝯſūmacōnē ⁊ medietatē tēpoꝝ
viciſſitudinū ꝑmutacōes ⁊ ꝯſum
macōes tēpoꝝ ⁊ moꝝ mutacōes.
diuiſiōes tēpoꝝ. āni curſus ⁊ ſtel
laꝝ diſpoſicōes. naturas aīaliū ⁊
iras beſtiaꝝ. vim vētoꝝ et cogita
cōnes hoīm. Drās v̓gultoꝝ ⁊ v̓tu
tes radicū ⁊ queacūq; ſūt abſcōſa

⁊ iprouiſa didici Oim em̄ artifex
docuit me ſapia. Eſt em̄ in illa ſpi
ritꝰ intelligēcie ſcūs. vnicꝰ multi
plex. ſbtil. diſtus. mobil. incoin
quinatꝰ. certꝰ. ſuauis. amans bo
nū. acutꝰ. q̄ nihil vetat bn̄facere.
hūanꝰ. benignꝰ. ſtabilis. certꝰ. ſe
curꝰ. oēz hn̄s ṽtutē. oia pſpiciēs
⁊ q̄ capiat oēs ſpūs itelligibiles.
mūdꝰ. ſbtil. Oibꝫ em̄ mobilibus
mobilior ē ſapia. Attigit aūt vbi
q̄ꝫ ꝑpter ſuā mūdiciā. Vapor ē em̄
ṽtutis dei ⁊ emanatio q̄dā eſt cla
ritatis oipotētis dei ſincera ⁊ ideo
nihil inq̄natū in eā incurrit. Can
dor ē em̄ lucis etne et ſpeculū ſine
macula dei maieſtatis et ymago
boitatis illiꝰ. Et cū ſit vna oia pōt
⁊ pmanēs i ſe oia innouat ⁊ per
nacōes in aias ſctās ſe trāſfert.
Amicos dei ⁊ ꝓphas cōſtituit. Ne
minē em̄ diligit deꝰ niſi eū q̄ cū ſa
piēcia inhabitat. Eſt ei hec ſpetio
ſior ſole ⁊ ſup oēz diſpoſicōez ſtel
laꝝ luci cōpata inuenit̄ por. Illi ei
ſuccedit nox. ſapiaꝫ aūt non vin
cit malicia

ATtingit ergo a fine vſqꝫ ad
finez fortit̄ ⁊ diſpoīt oia ſua
uiter. Hāc amaui ⁊ exq̄ſiui eaꝫ a
iuuētute mea ⁊ q̄ſiui ſpōſaꝫ mihi
eā aſſumē ⁊ amator factꝰ ſum for
me illiꝰ. Gn̄oſitatē illiꝰ glificat cō
tubernīū hn̄s dei. ſꝫ ⁊ oim dn̄s di
lexit illā. Doctrix ei eſt diſcipline
dei ⁊ electrix opeꝝ illius. Et ſi diui
cie appetūtur in vita q̄d ſapia lo
cupleciꝰ q̄ opat̄ oia. Si aūt ſēſus
opat̄ q̄s boꝝ q̄ ſūt magis q̄ illa
eſt artifex. Et ſi iuſtitiam q̄s dili
git labores huiꝰ mḡnas hn̄t vir
tutes. Sobrietatē ei ⁊ prudētiā do
cet ⁊ iuſticiā ⁊ ṽtutē q̄bꝫ vtiliꝰ ni
hil eſt i vita hoibꝫ. Et ſi multitudi
nē ſcīe deſiderat q̄s: ſcit p̄terita et
de futuris eſtiat: ſcit ṽſutias ſmo
nū et diſſolucōes argumētoꝝ. ſig
⁊ mōſtra ſcit aīq̄ fiant ⁊ euētus
tempoꝝ ⁊ ſeculoꝝ. Propoſui ergo
hāc adducē mihi ad cōuiuēdū.
ſciēs qm̄ mecū cōmūicabit de bois
⁊ erit allocutio cogitacōis ⁊ tedij
mei. Habebo ꝓpt̄ hāc claritatē ad
turbas ⁊ honorē apud ſeniores.
Iuuēis ⁊ acutꝰ inueniar in iudi
tio ⁊ in cōſpectu potētiū ammirabi
lis ero et facies pn̄cipū mirabūt̄
me. Tacentē me ſuſtinebūt. loq̄n
tē me reſpiciēt. ⁊ ſmocinātē me
plura manꝰ ori ſuo imponēt. Pre
terea habebo p hāc immōrtalitatē ⁊
memoriā eternaz hijs q̄ poſt me fu
turi ſūt relinquā. Diſponā ꝓplos
⁊ nacōes mihi erūt ſbdite. Time
būt me audiētes reges horrēdi ⁊
in multitudine bonus videbor et
in bello fortis. Intrans in domū
meaz cōquieſcaz cum illa. Nō em̄
habet amaritudinez cōuerſacō il
lius nec tediū cōuictus illius. ſed
leticiam ⁊ gaudiū. Hec cogitans
apud me et cōmemorās in corde
meo qm̄ immōrtlis eſt in cogitacō
ne ſapiētia ⁊ in amicitia illiꝰ dele
ctatio bona et in opibus manuū
illiꝰ honeſtas ſine defectōe ⁊ i cer
tamine loquele illius ſapiētia et
p̄claritas in cōmūicacōe ⁊ ſmonū
ipiꝰ circuibā querēs ut mihi illā
aſſumerē. Puer aūt erā ingenio
ſus ⁊ ſortitꝰ ſū aiaz bonā. Et cum
eēm magis bonus veni ad corpꝰ
incoinquinatū Et ut ſciui quoniā
aliter non poſſum eſſe continens

niſi deꝰ det ⁊ hoc ipm̃ erat ſumma
ſapiã· ſcire cuiꝰ eẽt hoc donũ· adij
dñm et dep̃catꝰ ſum illũ ⁊ dixi ex
totis p̃cordijs meis·

Deus patrũ meoꝝ ⁊ dñe mĩe
q̃ feciſti oĩa v̄bo tuo ⁊ ſapiã
tua ↄſtituiſti hoĩe ut dñaret cre
ature q̃ a te facta ẽ ut diſponat or
bẽ t̃raꝝ in eq̃tate ⁊ iuſticia ⁊ in di
rectõne cordis inditiũ iudicet· da
mihi ſediũ tuaꝝ aſſiſtricẽ ſapiã
⁊ noli me reprobaẽ a pueris tuiſ
qm̃ ſeruꝰ tuꝰ ſum ego ⁊ filiꝰ ancil
le tue· hõ infirmꝰ ⁊ exigui tp̃is et
minor ad intellectũ iudicij ⁊ legũ
Et ſi q̃s erit cõſũmatus int̃ filios
hoĩm ſi abfuerit ab illo ſapiã tua
in nihilũ ↄputabit̃· Tu aũt elegi
ſti me regẽ populo tuo ⁊ iudicẽ fi
lioꝝ tuoꝝ et filiaꝝ· Et dixiſti me
edificare tẽplũ in mõte ſcõ tuo et
in ciuitate hitacõis tue altare ſimi
tudĩe tabnaculi ſcĩ tui qđ prepa
raſti ab initio et tecũ ſapiã tua q̃
nouit opa tua q̃ ⁊ affuit tũc cũ or
bẽ terraꝝ faceres ⁊ ſciebat q̃d eẽt
placitũ ocul' tuis ⁊ q̃d directũ in
p̃ceptis tuis· Mitte illã de cel' ſcĩs
tuis ⁊ a ſede magñtudĩs tue ut me
cũ ſit ⁊ mecũ laboret ut ſciã quid
acceptũ ſit apud te· Scit enĩ illa
oĩa ⁊ intelligit ⁊ deducet me ĩ opi
bus meis ſobrie et cuſtodiet me
in ſua potẽcia Et erũt accepta ope
ra mea et diſponã populũ tuũ iu
ſte ⁊ ero dignus ſediũ p̃ris mei·
Quis enĩ hoĩm poterit ſcire cõſiliũ
dei· aut q̃s poterit cogitare q̃d ve
lit deꝰ· Cogitacões enĩ mortaliũ timi
de ⁊ incerte p̃uidẽcie nr̃e· Corpus
enĩ qđ corrũpit̃ aggrauat aĩam ⁊
terrena inhitatio dep̃mit ſenſum
multa cogitantẽ· Et difficile eſtĩa
mꝰ q̃ in t̃ra ſunt ⁊ q̃ ĩ ꝓſpectu ſunt
inuenimꝰ cũ labore· Que ĩ cel' ſunt
aũt q̃s inueſtigabit· Senſum aũt
tuũ q̃s ſciet niſi tu dederis ſapiã
et miſeris ſpiritũ ſanctũ tuũ de al
tiſſimis ⁊ ſi correcte ſint ſemite eo
rũ q̃ ſunt in t̃ris ⁊ q̃ tibi placẽt di
dicerit hoĩes· Nã p ſapiã ſanati
ſũt q̃cũqꝫ placuerũt tibi dñe a p̃n°

Hec illũ q̃ p̃mꝰ formatꝰ ẽ a deo
pr̃ orbis t̃raꝝ cũ ſolꝰ eẽt cre
atus cuſtodiuit ⁊ eduxit illũ a de
licto ſuo Et eduxit illũ de limo t̃re
⁊ dedit illi v̄tutẽ cõtinẽdi oĩa· Ab
hac ut receſſit iniuſtus in ira ſua
p irã homicidij frat̃nitas deperijt
Propt̃ qđ cũ aq̃ deleret t̃rã ſana
uit iteꝝ ſapiã p ↄtẽptibile lignũ
iuſtũ gubnãs Hec ⁊ in cõſenſu ſu
pbie cũ ſe nacões extuliſſent ſci
uit iuſtũ ⁊ ↄſeruauit ſine q̃rela deo
⁊ in filijs miãz fortem cuſtodiuit·
Hec iuſtũ a pereũtibꝫ impijs liberã
uit fugientẽ deſcẽdente igne in pẽ
tapolim q̃bꝫ in teſtimoniũ nequi
cie fumigabũda ↄſtat deſerta ter
ra ⁊ incerto tp̃e fructꝰ hñtes ar
bores ⁊ incredibil' aĩe mẽoria ſtãſ
figmẽtũ ſalis· Sapiã enĩ p̃tereũ
tes nõ tm̃ in hoc lapſi ſunt ut ig
norarẽt bõ· ſꝫ ⁊ iſipiẽcie ſue reliq̃
rũt hoĩbꝫ mẽoriã ut in hijs q̃ pec
cauerũt nec latẽ potuiſſent· Sapiã
aũt hos q̃ ſe obſeruãt a doloribꝰ
liberabit· Hec aũt ꝓfugũ ire fr̃is
iuſtũ deduxit p vias rectas ⁊ oſtẽ
dit illi regnũ dei et dedit illi ſciam
ſcõꝝ· Honeſtauit illũ in laboribꝰ
⁊ ↄpleuit labores illiꝰ· In fraude
circũuenientiũ illũ affuit ⁊ honeſtũ
fecit illum· Cuſtodiuit illum ab

inimicis ⁊ a ſeductoribꝫ tutauit il
lũ. Et certamẽ forte dedit illi ut vi
ceret ⁊ ſciret qm̃ oĩm potẽtior ẽ ſa
pia. Hec vẽditũ iuſtũ nõ dereliq̃t
ſꝫ a pctõribꝫ liberauit eũ deſcẽditq̃ꝫ
cũ illo ĩ foueã ⁊ ĩ vincul' nõ dereli
quit illũ donec afferret illi ſceptꝝ
regni ⁊ potentiã adũſus eos q̃ eũ
dep̃mebãt ⁊ mẽdaces oñdit qui
maculauerũt illũ ⁊ dedit illi clarita
tẽ eťnã. Hec populũ iuſtũ ⁊ ſemẽ
ſine q̃rela liberauit a nacõibꝫ q̃ il
lũ dep̃mebãt Intrauit in aĩaꝫ ſui
dei ⁊ ſtetit cõñ reges horrẽdos in
portentis ⁊ ſignis. Et reddidit iu
ſtis mercedẽ laborꝝ ſuorꝝ ⁊ deduxit
illos ĩ via mirabili. Et fuit ill' in ve
lamĩto die ⁊ ĩ luce ſtellarꝝ p noctẽ
Et trãſtulit illos p mare rubrũ et
trãſuexit illos p aquã nimiã. Ini
micos aũt illorꝝ demerſit in mare
⁊ ab altitudine inferorꝝ eduxit il
los Ideo iuſti tulerũt ſpolia ĩpiorũ
⁊ decãtauerũt dñe nomẽ ſãctũ tuũ
⁊ victricẽꝫ manũ tuã laudauerũt
pĩter. Qm̃ ſapia apuit os mutorꝝ
⁊ linguas infantiũ fecit diſertas.

Direxit opa eorꝝ in
manibꝫ pphete ſãcti. Iter fece
rũt p deſerta q̃ nõ habitãtur ⁊ in
locis deſertis fecerũt caſas. Stete
rũt cõñ hoſtes ⁊ de inimicis ſe vin
dicauerũt. Sicierũt ⁊ inuocauerũt te
⁊ data ẽ ill' aq̃ de petra altiſſiã ⁊ re
quies ſitis de lapide duro. Per q̃
em̃ penas paſſi ſunt inimici illorꝝ
a defectõe pot' ſui: ⁊ in eis cũ abun
darẽt filij iſrl' letati ſunt. Per hec
cũ ill' deeſſent bñ cũ illis actũ eſt.
Nã p fonte q̃dẽ ſempiťni fluminis
hũanũ ſanguinẽ dediſti iniuſtis.
Qui cũ minuerẽť in traductõe in
fantiũ occiſorꝝ. dediſti ill' abũdã
tẽ aquã inſperate oñdens p ſitim
q̃ tũc fuit queãdmodũ tuos exal
tares ⁊ adũſarios illorꝝ necares
Cũ eñi tẽptati ſũt ⁊ q̃dẽ cũ mia di
ſciplinã accipiẽtes: ſcierũt queãd
modũ cũ ira iudicati impij tormẽ
ta paterẽtur. Hos q̃dẽ tãq̃ pr̃ mo
nẽs pbaſti. illos aũt tãq̃ durus
rex interrogãs ↄdẽnaſti. Abſentes
eñi ⁊ p̃ntes ſilit' torq̃bantᷣ. Duplex
eñi illos acceperat tedĩũ ⁊ gemitus
cũ mẽoria p̃teritorꝝ. Cũ eñi audirẽt
p ſua tormẽta bñ ſecũ agi ↄmẽora
ti ſũt dñm admirãtes ĩ finẽ exitus
Quẽ eñi in expoſicõe p̃ua pꝛiectũ de
riſerũt ĩ finẽ euẽt' mirati ſũt. Nõ
ſilit' iniuſtis ſatiẽs p cogitacõib'
aũt inſẽſatis iniq̃tates illorꝝ. Qd
quidẽ errãtes colebãt mutos ſpẽ
tes et beſtias ſupuacuas. immiſiſti
illis multitudinẽ mutorꝝ aĩaliũ i
vindictã ut ſcirẽt qꝛ p q̃ peccat q̃s
p hec ⁊ torquetᷣ. Nõ eñi impoſſibil'
erat oĩpotens man' tua que crea
uit orbẽ terrarꝝ ex materia inuiſa
immittẽ ill' multitudinẽ vrſorꝝ ꝗ̃
audaces leones ꝗ̃ noui gñis ira
plẽas et ignotas beſtias ꝗ̃ vapo
rẽ igniũ ſpirãtes ꝗ̃ fumi odorẽꝫ p
ferẽtes ꝗ̃ horrẽdas ab ocul' ſcĩtil
las emittẽtes q̃rꝝ nonſolũ leſura
poterat illos exťminare ſꝫ ⁊ aſpect'
p timorẽ occidẽ. Nam ⁊ ſine hijs
vno ſpũ poterãt occidi pſecutio
nẽ paſſi ab ipĩs factis ſuis ⁊ diſp
ſi p ſpũm v̄tutis tue. ſꝫ oĩa ĩ mẽſu
ra ⁊ nũo ⁊ põdẽ diſpoſuiſti. Mltũ
eñi valẽ tibi ſoli ſuperat ſp ⁊ v̄tuti
brachij tui q̃s reſiſtet. Qm̃ tãq̃
momẽtũ ſtatẽ ſic ẽ añ te orbis ťra
rũ ⁊ tãq̃ gutta roris antelucani

q̄ deſcēdit in trā. Et miſereris oīm
ꝙ oīa potes ⁊ diſſimulas peccata
hoīm ꝓpt̄ pniaꝫ. Diligis enī oīa q̄
ſunt et nl̄ odiſti eoꝝ q̄ feciſti. nec
enī odiēs aliq̄d ↄſtituiſti aut feci
ſti. Quo aūt poſſet aliq̄d ꝑmanē
niſi tu voluiſſes aut q̄d a te voca
tū nō eēt ↄſuaret. Parcis āt oī
bꝰ. qm̄ tua ſūt dn̄e q̄ amas aīas.
O Quā bonꝰ et ſuauis eſt dn̄e
ſpūs tuꝰ in oībꝫ. Ideoqꝫ hos
q̄ exerrāt ꝑtibꝫ corripis ⁊ de q̄bꝰ
peccant āmones ⁊ alloq̄ris ut re
licta malicia credant in te dn̄e. Il
los eī antiq̄s inhitatores tre ſcē
tue q̄s exhorruiſti. qm̄ odibilia
opa tibi faciebāt ꝑ medicamīa ⁊
ſacrificia īiuſta ⁊ filioꝝ ſuoꝝ ne
catores ſine mīa ⁊ ↄmeſtores vi
ſcerū hoīm ⁊ deuoratores ſāguis
et auctores ꝑntes aīaꝝ inauxilia
taꝝ ꝑdē voluiſti a medio ſacmē
to tuo ꝑ manꝰ ꝑntū nr̄oꝝ ut dig
nā ꝑcipent ꝑegrīacōnē puero
rū dei q̄ tibi oīm carior ē tra. Sꝫ ⁊
hijs tāq̄ hoībꝫ ꝑpeciſti et miſiſti
āteceſſores exercitꝰ tui veſpas ut
illos paulatī extminarēt. Nō ꝙ
impotēs eras ī bello ſubicē impi
os iuſtis aut beſtijs ſeuis aut v̄
bo duro ſil̄ extmīare. ſed ꝑtibꝫ iu
dicās dabas locū pnīe. nō igno
rās quoniā nequā eſt natio eoꝝ
⁊ natural̄ malitia ipōꝝ. ⁊ qm̄ nō
poterat mutari cogitatio illoꝝ in
ꝑpetuū Semē eī erat maledictū
ab initio. Nec timēs aliquē veniā
dabas pctīs illoꝝ. Quis eī dicet
tibi q̄d feciſti aut q̄s ſtabit ↄtra
iuditiū tuū aut q̄s in ↄſpectu tuo
veniet vindex iniq̄ꝝ hoīm aut q̄s
tibi imputabit ſi ꝑierīt nacōes

quas tu feciſti. Nō eſt enī alius
deꝰ q̄ꝫ tu cui cura ē de oībꝫ ut oſtē
das qm̄ nō iniuſte iudicas iudi
ciū. Neqꝫ rex neqꝫ tirānꝰ ī ↄſpectu
tuo inq̄rēt de hijs quos ꝑdidiſti
Cū ergo ſis iuſtꝰ iuſte oīa diſpo
nis. ipm̄qꝫ q̄ nō dꝫ puniri ↄdem
nas ⁊ exterū eſtimas a tua v̄tute.
Virtus eī tua iuſtitie initiū eſt ⁊
ob hoc ꝙ oīm dn̄s es oībꝫ te ꝑce
re facis. Virtutē eī oſn̄dis tu qui
nō crederis eē in v̄tute ↄſūmatus
⁊ hoꝝ q̄ te neſciūt audaciam tra
ducis. Tu aūt dn̄ator v̄tutis cū
trāquillitate iudicas ⁊ cū mḡna
reuerēcia diſponis nos. Subeſt eī
tibi cū volueris poſſe. Docuiſti enī
populū tuū ꝑ talia opa. qm̄ opor
tet iuſtū eē ⁊ hūanū ⁊ bone ſpei fe
ciſti filios tuos. quoniā iudicās
das locū in pctīs penitēcie. Si enī
inimicos ſeruoꝝ tuoꝝ ⁊ debitos
morti cū tāta cruciaſti attētione.
⁊ liberaſti dās tp̄s ⁊ locū ꝑ q̄ poſ
ſent mutari a malicia. cū quanta
diligēcia iudicaſti filios tuos q̄
rū ꝑntibꝫ iuramēta ⁊ ↄuencōnes
dediſti bonaꝝ ꝓmiſſionū. Cū er
go das nob̄ diſciplinā inimicos
nr̄os mlt̄iplicit̄ flagellas ut boni
tatē tuā cogitemꝰ iudicātes et cū
de nobis iudicat̄ ſperemꝰ miam
tuā. vn̄ ⁊ ill̄ q̄ in vita ſua inſēſate
⁊ iniuſte vixerīt ꝑ hec q̄ coluerūt
dediſti ſūma tormēta. Eteni in erro
ris via diutiꝰ errauerūt deos eſti
mātes hec q̄ in aīalibꝫ ſunt ſuper
uacua infantiū inſenſatoꝝ more
viuētes. Propt̄ hoc tāq̄ pueris
inſēſatis iuditiū ī deriſum dediſti.
Qui aūt ludibrijs ⁊ increpacōni
bus non ſunt correcti dignū dei

indítiū expti ſūt· In hijs em̄ que
patiebātur moleſte ferebāt in q̄
b9 paciētes indigbant· Per hec
q̄s putabāt deos in ipis cū exter
minarētur vidētes illū quē olim
negabāt ſe noſſe verū deū agno
uerūt· Propt̄ qđ ⁊ finis ꝯdēnatio
nis eoꝝ veiet ſup illos·

VAni ſūt aūt oēs hoīes ī qb;
nō ſubeſt ſcīa dei ⁊ de hijs q̄
videntur bō nō potuerūt intelligere
eū qui ē neq; opib; at̄tendentes ag
nouerūt q̄s eēt artifex· ſ; aut ignē
aut ſpiritū aut citatū aerē aut gi
rū ſtellaꝝ aut nimiā aquā aut ſo
lē ⁊ lunā; rectores orbis terraꝝ de
os putauerūt· Quoꝝ ⁊ ſi ſpecie de
lectati deos putauerūt ſciāt q̄nto
hijs dn̄ator eoꝝ ſpecōſior eſt· Spe
ciei ei gn̄ator hec oīa ꝯſtituit· Aut
ſi v̓tutē ⁊ opa eoꝝ mirati ſūt intel
ligāt ab ill̄· q̄m qui hec fecit forci
or eſt illis· A magnitudīe em̄ ſpēi
⁊ creaturē ꝯgnoſcibilit̄ poterit cre
ator hoꝝ videri· Sed tn̄ adhuc in
hijs minor eſt querela· Et hij em̄
fortaſſe errāt deū querētes ⁊ volē
tes inuenire· Etem̄ cū in opib; illi9
ꝯuerſent̄ inquirūt ⁊ ꝑſuaſū hn̄t·
q̄m bō ſūt que videntur· Iteꝝ autē
nec hijs debet ignoſci· Si em̄ tan
tū potuiſſent ſcire ut poſſent eſti
mare ſeculū q̄uo hui9 dn̄m nō fa
cili9 inuenerūt· Infelices aūt ſūt
⁊ int̄ mortuos ſpes illoꝝ eſt qui
appellauerūt deos opa manuū ho
minū: auꝝ et argentū artis inuē
tionē ⁊ ſilitudines aīaliū aut la
pidē inutilē opus man9 antique
Aut ſi quis artifex faber de ſilua
lignū rectum ſecuerit ⁊ hui9 docte
eradat omnē corticem ⁊ arte ſua

vſus diligēter fabricet vas vtile
in ꝯuerſacōnē vite reliquijs aūt
eius opis ad prepacōē; eſce abu
tatur ⁊ reliquū hoꝝ qđ ad nullos
vſus facit lignū curuū et v̓ticib9
plenū ſculpat diligēter ꝑ vacuita
tē ſuā ⁊ per ſcīa; ſue artis figuret
illud ⁊ aſſimilet illđ ymagīni ho
mis aut alicui ex aīalib; illud cō
paret pliniens rubrica ⁊ rubicun
dū faciēs fuco colorē illi9 ⁊ omnē
maculā que in illo eſt pliniēs ter
ra ⁊ faciat ei dignā habitacōnē
⁊ in piete ponēs illud ⁊ ꝯfirmās
ferro ne forte cadat ꝓſpiciēs illi;
ſciēs q̄m nō p̄t adiuuare ſe· Ima
go ei eſt ⁊ op9 ē illi adiutoriū· Et
de ſbā ſua ⁊ de filijs ſuis ⁊ de nup
cijs votū faciēs inq̄rit· Nō erube
ſcit loqui cū illo qui ſine aīa eſt ⁊
ꝓ ſanitate q̄dē infirmū dep̄cat̄ et
ꝓ vita rogat mortuū ⁊ in adiuto
riū inutilē inuocat et ꝓ itinē petit
ab eo q̄ ambulare nō poteſt ⁊ de
acquirendo ⁊ de opando ⁊ de om
niū reꝝ euentu petit ab eo qui in
omnib9 eſt inutilis·

ITeꝝ ali9 nauigare cogitās ⁊ per
feros fluct9 iter facē incipiēs lig
no portāte ſe fragili9 lignū inuo
cat· Illđ em̄ cupiditas acq̄rendi
excogitauit et artifex ſapīa fabri
cauit ſua· Tua aūt pr̄ ꝓuidentia
ab inicō cūcta gubnat· q̄m dediſti
in mari viā ⁊ int̄ fluct9 ſemitā fir
miſſimā oñdēs q̄m potēs es ex oī
b9 ſanare· etia; ſi ſine rate aliq̄s
adeat mare· S; ut nō eēnt vacua
ſapie tue opa ꝓpter hoc etiā ⁊ exi
guo ligno credūt hoīes aīas ſuas
⁊ tr̄nſeūtes mar̄ ꝑ ratē libati ſūt· ſ;
⁊ ab initio cū pirēt ſupbi gigātes

ſpes orbis terrarū ad ratē cōfugi
ens remiſit ſeculo ſemē natiuitatis
q̄ manu tua erat gubnata· Bn̄di
ctū eſt eni lignū p qd̄ fit iuſticia
Per man⁹ aūt qd̄ fit ydolū male
dictū eſt ꝛ ipm ꝛ q̄ fecit illud· q̄e
ille q̄dē opatus ē· illud aūt cū eēt
fragile de⁹ cognoīatus ē· Similit
aūt odio ſunt deo impi⁹ ꝛ impie
tas ei⁹. Etenim qd̄ factū eſt cū illo
q̄ fecit tormēta patietr̄· Propt̄ hoc
ꝛ in ydolis nationū nō erit reſpe
ctus quoniā creature dei in odiū
facte ſunt ꝛ in tēptacōez aīe hoīm
ꝛ in muſcipulā pedibꝫ inſipiētiū
Initiū eni fornicacōis eſt exq̄ſicō
ydoloꝝ ꝛ adinuētio illoꝝ corrup
tio vite eſt· neq̄ ei erat ab initio
neq̄ erūt in perpetuū· Supuacui
tas ei hoīm hec adinuenit in orbē
terraꝝ ꝛ ido breuis illoꝝ finis eſt
inuētus· Acerbo ei luctu dolēs pr̄
rapti cito ſibi filij fecit ymaginez
ꝛ illū q̄ tunc q̄ſi hō mortu⁹ fuerat
nūc tāq̄ deū colē cepit ꝛ cōſtituit
int̄ ſuos ſuos ſac̄ et ſacficia· De
inde interueniēte tpe cōualeſcēte iniq̄
cōſuetudine hic error tanq̄ lex cu
ſtodit⁹ ē ꝛ tirānoꝝ impio colebā
tur figmēta Et hos q̄s in palā ho
mies honorare nō poterāt ꝓpter
hoc q̄ lōge eēnt ꝛ a longinquo fi
gura eoꝝ allata euidētem ymagi
nē regis quē honorare volebāt fece
rūt ut illū q̄ aberat tāq̄ pn̄tez co
lerēt ſua ſollicitudine· Prouexit
aūt ad hoꝝ culturā ꝛ hos q̄ igno
rabāt artificis eximia diligēcia·
Ille ei volēs pl⁹ placē illi q̄ aſſum
pſit elaborauit arte ſua ut ſimilitu
dinez in meli⁹ figuraret· Multitu
do aūt hoīm abducta p ſpeciē ope

ris eū q̄ an̄ tp̄s tāq̄ hō honorat⁹ fu
erat· nūc deū eſtimauerūt. Et hec fuit
vite hūane deceptio· quoniā aut
affectui aut regibꝫ deſeruiētes ho
mines incōmūicabile nomē lapi
dibꝫ ꝛ lignis impoſuerūt. Et nō ſuf
fecerat errasse eos circa dei ſciaz· ſꝫ
ꝛ i m̄gno viuētes inſciētie bello
tot ꝛ tā mag̃ mala pacē appellāt
Aut em̄ filios ſuos ſacrificantes
aut obſcura ſacrificia facientes
aut inſanie plēas vigilias habē
tes· neq̄ vitam neq̄ nupcias mū
das iā cuſtodiūt· ſꝫ ꝛ ali⁹ aliū per
inuidiā occidit aut adulterās cō
triſtat ꝛ oīa cōmixta ſunt· ſāguis·
homicidiū· furtū et fictio· corrup
tio ꝛ ifidelitas· turbacō ꝛ piuriū·
tumultus bonoꝝ· dei immēoracō·
aīaꝝ inq̄nacō· natiuitatis immuta
tio· nuptiaꝝ incōſtantia· inordīa
tio mechie ꝛ impudicitie· Infan
doꝝ em̄ ydoloꝝ cultura oīs mali
cā eſt ꝛ initiū ꝛ finis· Aut em̄ dū
letātur inſaniūt· aut certe vatici
nātur falſa· aut viuūt iniuſte· aut
peierāt cito· Dū em̄ cōfidūt i ydo
lis q̄ ſunt ſine aīa: male iurātes
noceri ſe nō ſperāt· Vtraq̄ ḡ illis
eueniēt digne· qm̄ male ſenſerūt
de deo attēdētes ydolis ꝛ iurauerūt
iniuſte in ydolo cōtemnētes iuſti
ciā· Nō em̄ iuratiū eſt virtus· ſed
peccātiū pena pambulat ſemper
iniuſtoꝝ p̄uaricacōnez·

TV aūt de⁹ nr̄ ſuauis ꝛ ver⁹
es paciens et in mīa diſpo
nens oīa· Et ſi em̄ peccauerimus
tui ſum⁹ ſciētes m̄gnitudīez tuā
Et ſi nō peccauerim⁹ ſcimus· qm̄
apud te ſum⁹ cōputati· Noſſe ei
te conſummata iuſtitia eſt ꝛ ſcire

iuſticiã ⁊ virtutẽ tuã radix eſt im
mo̅ꝛtalitatis. Nõ eĩ in erroꝛẽ induxit
nos hoĩm male artis excogitatio
nec vmbra picture· laboꝛ ſine fru
ctu· effigies ſculpta ꝑ varios colo
res cuiꝰ aſpectꝰ dat inſenſato ↄcu
piſcẽciaꝫ et diligit moꝛtue ẏmagi
nis effigiẽ ſine aĩa· Maloꝝ ama
toꝛes digni ſũt moꝛte q̃ ſpem hñt
in talibꝫ ⁊ q̃ faciunt illos ⁊ q̃ dili
gũt ⁊ qui colũt· Sꝫ ⁊ figulꝰ mollẽ
terrã premẽs laborioſe fingit ad
vſus nr̃os vnũquodq̃ vas ⁊ de
eodẽ luto fingit q̃ munda ſũt ĩ vſũ
vaſa ⁊ ſĩliter q̃ hijs ſũt cõtraria·
Hoꝝ autẽ vaſoꝝ q̃s ſit vſus· iu
dex eſt figulus· Et cũ laboꝛe vario
deũ fingit de eodẽ luto· ille q̃ paulo
añ de t̃ra factꝰ fuerat ⁊ poſt puſil
lũ reducit ſe vñ acceptꝰ eſt: repeti
tus aĩe debitũ quã habebat· Sꝫ ẽ
cura illi nõ qꝛ laboꝛaturꝰ ẽ nec qm̃
breuis illi vita eſt· ſꝫ ↄcertat̃ auri
ficibꝫ ⁊ argẽtarijs· ſed ⁊ erarios
imitat̃ ⁊ gl'iaꝫ p̃fert qm̃ res ſuper
uacuas fingit· Cinis ẽ eñ coꝛ eiꝰ
⁊ t̃ra ſupuacua ſpes illius ⁊ luto
vilioꝛ vita eius· quoniaꝫ ignora
uit qui ſe finxit ⁊ qui inſpirauit il
li aĩam que opatur: ⁊ qui ĩſuffla
uit ei ſpiritũ vitalẽ· Sed ⁊ eſtima
uerũt luſũ eẽ vitaꝫ noſtrã ⁊ ↄuer
ſacõneꝫ vite cõpoſitaꝫ ad lucꝝ et
opoꝛtere vndecuq̃ etiam ex malo
acq̃rere· Hic eñ ſcit ſe ſuper oẽs
delinq̃re qui ex terre materia fra
gilia vaſa ⁊ ſculptilia fingit· Om
nes eĩ inſipiẽtes ⁊ infelices ſupra
modũ aĩe ſupbi ſũt inimici popu
li tui ⁊ imperãtes illi· quoniã oĩa
ẏdola nationũ deos eſtimauerũt
q̃bꝫ neq̃ oculoꝝ viſus ẽ ad videñ

dũ neq̃ nares ad ꝑcipiẽdũ ſpiri
tũ neq̃ aures ad audiẽdum neq̃
digiti manuũ ad tractãdũ· ſꝫ ⁊ pe
des eoꝝ pigri ad ambulãdũ. Ho
mo eĩ fecit illos ⁊ q̃ ſpiritũ mutu
atꝰ ẽ is finxit illos· Nemo eñ ſibi
ſĩleꝫ hõ poterit deũ fingẽ· Cũ eĩ ſit
mo̅ꝛtalis moꝛtuũ fingit manibus ini
q̃s· Melioꝛ eĩ eſt ipſe hijs q̃s colit·
qꝛ ipſe quidẽ vixit cũ eẽt mo̅ꝛtalis· illi
autẽ nũq̃. Sꝫ ⁊ aĩalia miſerrima
colũt· Inſẽſata eñ ↄpata hijs illͣ
ſũt deteriora· Sꝫ nec aſpectu aliq̃s
ex hijs aĩalibꝫ bõ p̃t cõſpicẽ· Effu
gerũt aũt dei laudẽ ⁊ bñdictõeꝫ eiꝰ

PRopt̃ hec ⁊ hijs
ſĩilia paſſi ſũt digne toꝛmẽta
⁊ ꝑ multitudinẽ beſtiaꝝ extermina
ti ſũt· Pro q̃bꝫ toꝛmẽtis bñ diſpo
ſuiſti populũ tuũ q̃bꝫ dediſti cõcu
piſcẽtiaꝫ delectamẽti ſui nouũ ſapo
rẽ eſcã parãs eis oꝛtigometrã ut
illi q̃dẽ ↄcupiſcẽtes eſcã ꝓpt̃ ea q̃ il
lis oñſa ⁊ miſſa ſũt· etiã a neceſſa
ria ↄcupiſcẽcia auerterẽt̃· Hij aũt
in breui inopes facti nouã guſta
uerũt eſcã· Opoꝛtebat eĩ illͣ ſine ex
cuſacõe q̃dẽ ſupueire interitũ exer
cẽtibꝫ tirãnidẽ· Hijs aũt tm̃ oñdẽ
queãdmodũ inimici eoꝝ extermina
bãt̃. Etenĩ cũ illͣ ſupueñt ſeua beſti
aꝝ ira moꝛſibꝰ ꝑuerſoꝝ colubroꝝ
extẽmiabãtur. Sed nõ in ꝑpetuũ
tua ira ꝑmãſit· ſed ad correpcõeꝫ
in breui turbati ſũt ſignũ hñtes
ſalutis ad ↄmemoracõnẽ mãda
ti legis tue· Qui eñ ↄuerſus ẽ nõ
ꝑ hoc qđ videbat ſanabat̃· ſed ꝑ
te omniũ ſaluatoꝛẽ· In hoc autẽ
oñdiſti inimicis tuis· qꝛ tu es q̃ li
beras ab omni malo. Illos eñ lo
cuſtaꝝ ⁊ muſcaꝝ occiderũt moꝛſus

⁊ nō eſt inuēta ſanitas aīe illoꝝ
q̄ digni erāt ab hm̄oi extīmiari·
Filios aūt tuos nec draconū nec
venenatoꝝ vicerūt dētes· Miſericor
dia em̄ tua adueniēs ſanabat il
los· In mēoria em̄ ſermonū tuoꝝ
extīminabātur ⁊ velocit̄ ſanabāt̄
ne in altā incidētes obliuiōez nō
poſſent tuo adiutorio vti· Etem̄ ne
q̄ herbā malagma ſanauit eos
ſ; tu⁹ dn̄e ſermo q̄ ſanat oīa· Tu
es dn̄e q̄ vite et mortis habes po
teſtatez ⁊ deducis ad portas mor
tis ⁊ reducis· Homo aūt occidit
quidē p maliciā aīaz ſuā ⁊ cū exie
rit ſpūs nō reuertet̄ nec reuocabit
aīaz q̄ recepta ē· ſ; tuā manū effu
gere impoſſibile ē· Negātes enim
noſſe te impij per fortitudinē bra
chij tui flagellati ſūt: nouis aq̄s
⁊ grādinib; ⁊ pluuijs pſecucōez
paſſi ⁊ p ignē ɔſūmati· Qđ enim
mirabile erāt in aqua q̄ oīa extin
guit plus ignis valebat. Vindex
eſt ei orb⁹ iuſtoꝝ· Quodā em̄ tpe
māſuetabat̄ ignis ne ɔburerent̄
que ad impios miſſa erāt aīalia
ſ; ut ipſi vidētes ſcirēt· q̄m dei iu
ditio patiūtur pſecucōnē· Et quo
dā tpe in aqua ſup virtutē ignis
exardebit vndiq; ut iniquā terre
nacōez extīmiaret· Pro q̄b; ange
loꝝ eſca nutriſti populū tuū ⁊ pa
tū panē de celo p̄ſtitiſti ill̄ ſine la
bore oē delectamētū in ſe hn̄tez et
oīs ſaporis ſuauitatē· Subſtācia
em̄ tua dulcedinem tuā quā i fili
os habes oſ̄debas ⁊ deſeruiens
vniuſcuiuſq; voluntati· ad qđ q̄ſ
q; volebat ɔuertebat̄· Nix aūt et
glacies ſuſtinebant vim ignis ⁊
nō tabeſcebāt ut ſcirēt q̄m fruct⁹

inimicoꝝ extīmiabat ignis ardēs
in grādine ⁊ pluuia coruſcans·
Hoc aūt iterū ut nutrirētur iuſti
ignis eciā ſue v̄tutis oblit⁹ ē· Cre
atura em̄ tibi factori deſeruiēs ex
ardeſcit in tormētū adu̇ſus iniu
ſtos ⁊ lenior fit ad bn̄faciēdū p
hijs q̄ in te ɔfidūt· Propt̄ hoc et
tūc oīa trāſfigurata oīm nutrici
grē tue deſeruiebāt ad volūtatez
eoꝝ q̄ a te deſiderati ſūt ut ſcirent
filij tui q̄s dilexiſti dn̄e· q̄m non
natiuitatis fruct⁹ paſcūt hoīes· ſed
ſermo tu⁹ hos q̄ in te crediderint
ɔſeruat· Qđ em̄ ab igne nō pote
rat extīmiari ſtatim ab exiguo ra
dio ſol̄ calefactuz tabeſcebat ut
notū oīb; eēt· q̄m oz p̄uenire ſo
lē ad bn̄dictōez tuā et ad orientē
lucis te adorare· Ingrati eī fides
tāq̄ hibernal̄ glacies tabeſcet et
diſpiet tāq̄ aqua ſupuacua·

Magna ſūt em̄ iudicia tua do
mine et inenarrabilia v̄ba
tua· ppt̄ hoc indiſcipliate aīe erra
uerūt. Dū em̄ pſuaſū hn̄t iniq̄ poſ
ſe dn̄ari nacōi ſcē vinculi tēbraꝝ
⁊ lōge noctis cōpediti incluſi ſub
tectis fugitiui ꝑpetue ꝓuidēcie ia
cuerūt ⁊ dū putāt ſe latē i obſcu
ris pctīs tenebroſo obliuiōis ve
lamēto diſpſi ſunt pauētes horrē
de ⁊ cū ammiracōe nimia pturba
ti· Neq; em̄ q̄ ɔtinebat illos ſpelū
ca ſine tiore cuſtodiebat q̄m ſoni
tus deſcēdēs pturbabat illos ⁊ p
ſone triſtes illis apparentes pa
uorē illis p̄ſtabāt. Et ignis quidē
nulla vis poterat illis lumen p̄be
re· nec ſideꝝ limpide flāme illumi
nare poterāt illā noctē horrēdaz·
Apparebat aūt ill̄ ſbitane⁹ ignis

timore plen⁹ et timore ꝑcuſſi illi⁹
q̄ non videbatꝛ faciei eſtimabāt
deteriora eē que nō videbātur et
magice artis appoſiti erāt deriſus
ꝛ ſapiē ꝛ glorie correptio cū ꝯtūe
lia. Illi em̄ qui ꝓmittebāt tīores ꝛ
ꝑturbacōes ſe expellē ab aīa lan
guētē hij cū deriſu pleni timore lā
guebāt. Nā ꝛ ſi nihil eos ex mon
ſtris ꝑturbabat trāſitu aīaliū et
ſerpentiū ſibilacōne ꝯmoti treme
būdi ꝑibāt ꝛ aerē quē nulla raci
one q̄s effugē poſſet negantes ſe
videre. Freqūter em̄ preoccupant
peſſiā redarguēte ꝯſcīa. Cū em̄ ſit
timida neq̄cia dat teſtimoniū cō
dēnacōni. Semp em̄ ꝑſumit ſeua
ꝑturbata ꝯſcīa. Nihil em̄ eſt tīor
niſi ꝑſumpcōis adiutoriū: ꝓdicō
cogitacōis auxilioꝝ. Et dū abint⁹
mīor eſt expectacō maiorē ꝯputat
ſciētiaꝫ ei⁹ cauſe de q̄ tormētū pre
ſtat. Illi aūt qui in potētēꝫ venere
noctē ꝛ ab infimis ꝛ ab altiſſimis
inferis ſupuenientēꝫ eūdēꝫ ſomnū
dormiētes aliqn̄ monſtroꝝ exagi
tabātur tīore aliqn̄ aīe deficiebāt
traductōe. Subitane⁹ em̄ illꝭ ꝛ in
ſperat⁹ tīor ſupuenerat. Deinde ſi
quiſq̄ ex illꝭ decidiſſꝫ cuſtodiebatꝛ
in carcē ſine ferro recluſus. Si em̄
ruſtic⁹ q̄s erat aut paſtor ā agri
laboꝝ opari⁹ ꝓoccupat⁹ eēt in ef
fugibilē ſuſtīebat necītatē. Vna
em̄ cathena tenebraꝝ oēs erant
colligati. Siue ſpūs ſibilās ā int
ſpiſſos arborū ramos auiū ſon⁹
ſuauis aut vis aque decurrentis
nimiū aut ſon⁹ valid⁹ ꝑcipitata
rū petraꝝ ā ludētiū aīaliū curſus
inuiſus ā mugiētiū valida beſtia
rū vox ā reſonās de altiſſimis mō
tib⁹ echo: deficiētes faciebat illos
ꝑ timore. Oīs eī orbꝭ terraꝝ limpi
do illūinabatꝛ lumie ꝛ nō impedi
tis opibꝫ ꝯtinebatꝛ. Solis aūt illꝭ
ſuppoſita eāt grauis nox ymago
tenebraꝝ q̄ ſupuētura illꝭ erat. Ip
ſi ergo ſibi erāt grauiores tenebris.
SAnctis aūt tuis maxia erat
lux ꝛ hoꝝ quidē vocē inimici
audiebāt. ſꝫ figurā nō videbāt. Et
q̄ nō ꝛ ipi ꝑ eādē paſſi erāt mag
nificabāt te ꝛ q̄ aū leſi erāt q̄ nō
ledebātꝛ grās agebāt tibi ꝛ ut eēt
differētia donū petebant. Propꝛ
qd ignis ardētēꝫ colūnā ducē ha
buerūt ignote vie ꝛ ſolēꝫ ſine leſu
ra boni hoſpicij ꝑſtitiſti. Digni q̄
dē illi carere luce et pati carcerē te
nebrarū q̄ incluſos cuſtodiebāt
filios tuos ꝑ q̄s incipiebat incor
ruptū legis lumen ſeculo dari dū
cogitarēt iuſtoꝝ occidē infātes ꝛ
vno expoſito filio ſꝫ liberato i tra
ductōeꝫ illoꝝ multitudinē filioꝝ
abſtuliſti ꝛ pit' illos ꝑdidiſti in
aquā validā. Illa em̄ nox aū ꝯg
nita eſt a patribꝫ nr̄is ut vere ſciē
tes quib⁹ iuramētis crediderūt
animeq̄ores eſſent. Suſcepta eſt
aūt a ꝓplo tuo ſanitas quidē iuſto
rū: iniuſtoꝝ aūt extminatio. Sic eī
leſiſti adūſarios nr̄os ſic ꝛ nos
ꝓuocās magnificaſti. Abſcōſe eī
ſacrificabāt iuſti pueri bonoꝝ ꝛ
iuſticie legē in cōcordiaꝫ diſpoſue
rūt ſiliter bona ꝛ mala recepturos
iuſtos patrias decātantes laudes.
Reſonabat autēꝫ incōueniēs ini
micoꝝ vox ꝛ flebilis audiebatur
planctus ploratoꝝ infantiū. Simi
aūt pena ſeru⁹ cū dn̄o afflict⁹ eſt
ꝛ ꝓplaris homo regi ſimilia paſſus

Similiter ergo oēs vno noīe mor
tis mortuos habebāt innūerabi
les. Nec em̄ ad ſepeliēdū viui ſuf
ficiebāt. qm̄ vno momēto q̄ erat
p̄clarior natio illoꝝ exterīata eſt
De oīb; ei nō credētes ꝓpt̄ bn̄ficia
tūc cū p̄mū fuit exterminiū p̄mige
nitoꝝ ſpopōderūt populū dei ſe eē
Cū em̄ quietū ſilētiū ↄtineret oīa
⁊ nox i ſuo curſu mediū iter h̄eret
oīpotēs ſmo tu9 dn̄e exiliēs de ce
lo a regalib; ſedib; dur9 debella
tor in mediā; exterminij t̄ram ꝓſili
uit gladi9 acut9 inſimilatū impiū
tuū portās et ſtās repleuit ōmia
morte ⁊ vſq; ad celum attīgebat
ſtās i t̄ra. Tūc ↄtinuo viſus ſom
nioꝝ maloꝝ turbauer̄t illos ⁊ ti
mores ſupuener̄t īſperati. Et ali9
alibi ꝓiect9 ſemiuiu9: ꝓpt̄ quam
moriebat̄ cām demrābat mortis.
Viſiōes ei que illos turbauerūt
hec p̄monebāt: ne īſcij q̄re male
patiebāt̄ pirēt. Tetigit aūt tūc ⁊
iuſtos t̄ptatio mortis ⁊ ↄmotio
in heremo facta eſt multitudinis.
ſ; n̄ diu p̄māſit ira tua. Properās
em̄ hō ſine q̄rela dep̄cari ꝓ popul̄
ꝓferēs ſuitutis ſue ſcutū oīonē;
⁊ p incenſū dep̄cacōe; allegās re
ſtitit ire ⁊ finem impoſuit ncēitati
oſt̄dens qm̄ tu9 eſt famul9. Vicit
aūt turbas nō i v̄tute corpis nec
armatura potētie. ſ; v̄bo illū qui ſe
vexabat ſubiecit iuramēta pn̄tū
⁊ teſtamētū ↄmemorās. Cū ei iā
aceruati cecidiſſent ſup alterutꝝ
mortui inſtitit et āputauit impe
tū ⁊ diuiſit illā q̄ ad viuos duce
bat viā. In veſte em̄ poderis quā
h̄ebat totus erat orbis t̄raꝝ ⁊ pa
rētū magnalia in q̄tuor ordinib9
lapidū erāt ſculpta et magnificē
cia tua i dyademate capitis illi9
ſcripta erat. hijs autē ceſſit q̄ ext̄
mīabat ⁊ hec extimuit. Erat enim
ſola t̄ptatio ire ſufficiens.
Impijs aūt vſq; i nouiſſimū ſine
mīa ira ſupuenit. Preſciebat em̄
⁊ futura illoꝝ. qm̄ ipſi cū reuerſi
eēnt ut ſeducerēt ⁊ cū magna ſol
licitudine p̄miſiſſent illos: cōſeq̄
bātur illos pnīe act9. Adhuc ei
int̄ man9 hn̄tes luctū ⁊ deploran
tes ad monumēta mortuoꝝ aliā;
ſibi aſſumpſer̄t cogitacōne; inſci
entie ⁊ q̄s rogātes ꝓiecerāt hos
tāq̄ fugitiuos pſeq̄bant̄. Ducebat
eī illos ad hunc finē digna ncēi
tas ⁊ hoꝝ q̄ acciderāt ↄmēoratio
nē amittebāt ut q̄ deerāt tormen
tis repleret punicō ⁊ popul9 qui
dē tu9 mirabilit̄ trāſiret. illi aute;
nouā mortē inuenirēt. Oīs ei cre
atura ad ſuū genus ab initio refi
gurabat̄ deſeruiens tuis p̄ceptis
ut pueri tui cuſtodirēt̄ illeſi. Na;
nubes caſtra eoꝝ obūbrabat et
ex aqua q̄ aū erat t̄ra arida appa
ruit ⁊ in mari rubro via ſine ipe
dimēto ⁊ cāpus germinās de ꝓ
fundo nimio p quē oīs natio trā
ſiuit q̄ tegebat̄ tua manu. viden
tes tua mirabilia ⁊ mōſtra. Tan
q̄ꝫ equi ei depauerūt eſcā ⁊ tanq̄ꝫ
agni exultauer̄t magnificātes te
dn̄e q̄ liberaſti illos. Memores ei
erāt adhuc eoꝝ q̄ in icolatu illo
rū facta fuerāt queādmodū pro
natiōe aīaliū eduxit t̄ra muſcas
⁊ ꝓ piſcib; eructauit fluui9 mlti
tudinē ranaꝝ. Nouiſſiē aūt vide
rūt nouā creaturā auiū cū abdu
cti ↄcupiſcētia poſtulauerūt eſcas

epulacōnis· In allocucōe em̄ deſi
derij aſcēdit ill' de mari ortigome
tra ꝛ vexacōnes pctōrib; ſuperue
nerūt non ſine illis que añ facta
erant argumentis per vim flumi
nū· Juſte enim paciebātur ſcdm
ſuas nequicias· Etem̄ indeteſtabi
lem hoſpitalitatē inſtituerūt· Alij
quidē ignotos non recipiebant
aduenas· alij autē bonos hoſpi
tes in ſeruitutē redigebant Et nō
ſolū hoc ſed ꝛ alius quidē reſpe
ctus illoꝝ erat· quoniā inuiti reci
piebant extraneos. Qui aūt cum
leticia receperunt hos qui eiſdem
vſi erāt inſtitutis ſeuiſſimis affli
xerunt doloribȝ· Percuſſi ſunt au
tē cecitate ſicut illi in foribus iuſti
cum ſubitaneis cooperti eſſent te
nebris· Vnuſquiſq; trāſitū oſtij
ſui querebat· In ſe em̄ elementa
dum cōuertūtur ſicut in organo
qualitatis ſonus immutat̄ ꝛ om
nia ſuū ſonū cuſtodiunt· Vnde
eſtimari ex ipſo viſu certo poteſt
Agreſtia em̄ in aquatica cōuerte
bātur et quecūq; erant natantia
in terra trāſiebāt Jgnis in aqua
valebat ſupra ſuam virtutem et
aqua extinguētis nature oblivi
ſcebat̄ Flamme ecōtrario corrup
tibiliū animaliū non vexauerūt
carnes coambulantiū nec diſſol
uebant illam que facile diſſolue
bat̄ ſicut glacies bonā eſcam· In
omnibȝ enim magnificaſti popu
lū tuū domine ꝛ honoraſti ꝛ non
deſpexiſti in omni tempe ꝛ in om
ni loco aſſiſtēs eis·

Explicit liber ſapientie· Inci
pit plogus ihū filij ſyrach
in librū eccleſiaſticū·

Multorū nobis et
mgnoꝝ p legem
et pphas alioſq;
qui ſecuti ſūt illos
ſapia demrāta ē
in quibȝ oportet
laudarē iſrl' doctrine ꝛ ſapie cau
ſa· q2 nō ſolū ipōs loquētes nccē
eſt eē pitos ſȝ eciā; extrneos poſſe
ꝛ diſcētes et ſcribētes doctiſſiōs fi
eri Aus me9 ihs poſtq̄ ſe amplis
dedit ad diligēciā; lectōis legis ꝛ
pphaꝝ ꝛ alioꝝ libroꝝ q̄ nobis a
pntibȝ nr̄is trediti ſūt voluit ꝛ ipſe
ſcribē aliq̄d hoꝝ q̄ ad doctrinā et
ſapiā; ptinēt ut deſiderātes diſcē
ꝛ illoꝝ piti fieri magis magiſq; at
tēdāt aīo ꝛ ɔfirmēt ad legittimā
vitā· hortor itaq; venire vos cū be
niuolēcia ꝛ attētiori ſtudio lectio
nē facē ꝛ veniā hr̄e in ill' in q̄bus
videmur ſeq̄ntes ymaginē ſapie
ꝛ deficē in vboꝝ ɔpoſicōe· Naȝ defi
ciūt vba hebrayca qñ fuerit trāſ
lata ad aliā linguā;· Nō aūt ſolū
hec· ſȝ ꝛ ipā lex ꝛ pphe ceteraq; ali
oꝝ libroꝝ nō puā hn̄t differētiā
qñ int̄ ſe dicūtur· Nā in octauo et
tricesimo āno tēpibus ptolomei
euergetis regis poſtq̄ perueni in
egiptū ꝛ cū multū tpis ibi fuiſſē;
inueni ibi libros relictos nō pue
neq; ɔtinende doctrie· Jtaq; bonū
ꝛ necāriū putaui ꝛ ipſe aliquā ad
dē diligēciā; ꝛ laborē int̄pretādi
libꝝ iſtū et mlta vigilia attuli do
ctrinā i ſpatio tpis ad illa q̄ ad fi
nē ducūt libꝝ iſtū dare ꝛ ill' q̄ vo
lūt aīm intēdē ꝛ diſcē queādmo
dū oporteat inſtituere mores qui
ſcdȝ legē dn̄i ppoſuerit vitā agē·
Expliciūt ~~cātica cāticoꝝ~~ prolog.